



Industribrandchefernas utbildning

I Brandkärstidskrifts novembernummer 1948 och januarinumner i år har rektorns för brand-skolan respektive försäkringsmannens synpunkter lagts fram beträffande industribrandchefens utbildning. En fråga, som helt naturligt intresserar industrimannen i mycket hög grad, särskilt om den blir sukligt belyst som i nämnda artiklar.

Av praktiska skäl är det i allmänhet den för industriens eller industriavdelningens drift ansvarige som samtidigt är industribrandchef. Vad som i övrigt ligger inom hans ansvarsområde angående avtalsfrågor, personalvård, säkerhetstjänst m. m. med för varje år ökat antal beställningar behöver jag inte närmare gå in på. Vid storindustrien kan man uppdraga åt en specialutbildad man att svara för exempelvis brand-skydd och säkerhetstjänst och då erhåller man en tillfredsställande lösning. Däremot låter det sig inte göra vid den medelstora industrien utan här måste alla dessa uppgifter ligga på en man. Det är alltså främst denne man som skall hjälpa att kunna fylla sin uppgift som brandchef.

Den kurs som bl. a. ordnats i Härnösand under hösten 1948 för industribrandchefer är ett steg i rätt riktning. Denna kurs var utmärkt genom att den tog sikte på industriens speciella problem under ledning av lärare med mycket goda kvalifikationer. Tyvärr är den tid som en industriman måste sätta till för en sådan kurs alltför lång, vilket kommer att ge som resultat att de

som kanske mest äro i behov av utbildning inte erhåller någon. Den föreslagna kombinationen mellan korrespondenskurs och en kortare praktisk kurs vid brandkår borde ge en praktisk och fullt godtagbar lösning.

Kompletteras sedan utbildningen med en årligen återkommande industribrandchefsdag med föredrag och diskussioner borde utbildningsnivån kunna hållas godtagbart hög.

Men att utbilda denna kategori brandchefer anser jag inte vara något problem, när man väl fått dem intresserade så att de deltaga i kurser. Det har tidigare kurser tydligt utvisat. Den del av utbildningen som består i att väcka intresset anser jag mycket allvarligare.

En industrimans intresse väckes inte genom broschyrer och tom propaganda. I allmänhet är han tekniker, som räknar kallt och vill ha problemen klart framlagda för att fatta intresse för dem.

Industrien växer ut med våldsam fart, brand-skyddsproblemen och släckningsproblemen ökas med varje dag. När det inte finns någon forskningsverksamhet här i landet som kan hjälpa teknikern med entydiga fakta hur man skall lösa uppkomna problem inom det förebyggande brand-försvaret eller ge honom anvisningar på lämplig brandkårsutrustning för hans speciella indu-

Anvisningar för uniformering

I decembernumret 1947 meddelades här, att tidigast på våren 1948 kunde det av S. B. R. utarbetade förslaget till uniformsreglemente beräknas föreligga färdigt. Förslaget var vid tillfället utsänt på remiss till några organisationer. Sedan yttranden inkommit från dessa, översändes detsamma den 24 februari 1948 till riksbrandinspektören med hemställan om skyndsamt yttrande över förslaget i vad avsåge anvisningar för uniformering vid borgar- och frivilliga brandkårer inom orter hänförliga till brandstadgans avd. II samt vid samtliga industribrandkårer. Det översända förslaget hade för fullständighetens skull kompletterats med av Svenska Brandbefälsförbundet år 1943 antaget uniformsreglemente för yrkesbrandkårer samt för andra borgarbrandkårer än ovannämnda.

I från riksbrandinspektören den 20 december 1948 inkommet svar restes vissa

erinringar mot det översända förslaget, bl. a. beträffande indelningen i personalgrupper, och inspektören ifrågasatte här till, om det icke borde uppdragas åt honom att med utgångspunkt från förslaget överarbeta detsamma och därefter fastställa ett nytt uniformsreglemente.

Efter behandling inom riksförbundets verkställande utskott och diskussion med riksbrandinspektören blev resultatet, att denne anslöt sig till den av förbundet föreslagna gruppindelningen samt utlovade, att den av honom önskade överarbetningen med undantag av frågan om ett eventuellt yrkesemblem skall vara slutförd inom ett par månader, och att förbundet skulle äga vara representerat vid överarbetningen.

Omkring den 1 maj torde vi alltså ha att vänta av riksbrandinspektören godkända anvisningar för uniformeringen.

stri, kan man inte begära att en man, som har brandchefsuppgiften som extra arbetsbörda, skall ägna mycket intresse åt problemen. En forskningsanstalt, som ägnar sig åt hithörande problem och offentliggör resultaten så att yrkesbrandmännen, försäkringsbolagens brandexpertis och industriens tekniker kunna mötas i saklig diskussion, skulle kunna utträta storverk för vårt brandförsvar.

Att taga de stora brandskadorna vid industrien som utgångspunkt för att koncentrera utbildningen på industribrandbefälet, är inte taktiskt riktigt, ty industribrandbefälet behöver utbildning likaväl som annat brandbefäl. Det är vår efterblivenhet på det tekniskt vetenskapliga området i hithörande frågor, som i främsta rummet skall räddas bot för med nämnda utgångspunkt.

Åke Simonsson.

Nyhet från Brissmans:

BÄLTHAKE AV HÄRDAD LÄTTMETALL

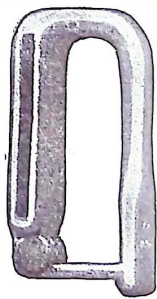
Legeringens hållfasthet 25—30 kg. pr kvmm. C:a 33 % lägre vikt än hakar av järn eller stål. Bättre bromsverkan enär haken blir grövre. Mindre slitage å manskapslinan. Absolut säkert fäste ty kläppen vilar i ett spår. Varje hake som levereras är provtryckt i exenterpress. Helt rostfri, lågt pris. Färdiga bälten, omgående leverans.

Patentsökt.

BRISSMANS BRANDREDSKAP

H A L M S T A D

Telefon 3333



En brandkår och dess försäkringar

Då brandkårernas försäkringsfrågor ständigt tycks vara aktuella har det ansetts lämpligt att ånyo lämna en allmän orientering i dessa frågor. Tidsskriftens spalter stå härtill öppna för inkommande förfrågningar i ämnet av mera allmänt intresse.

Det är väl inom få verksamhetsområden som man på samma sätt som inom brandförsvaret så gott som dagligen blir i tillfälle att inse vikten av att försäkra. Här märker man på ett mer påtagligt sätt än på de flesta andra håll hur det många gånger är det oförutsedda och det oväntade som inträffar och vilka katastrofala ekonomiska följder sådana händelser kan få. Det är därför helt naturligt att brandfolk som regel mer än folk i allmänhet inser och förstår försäkringsfrågans stora betydelse.

Vad kan då hända och vilka försäkringar skydda? Jo, t. ex.: Eldsvåda på en brandstation — brandförsäkring.
Stöld i samband med inbrott — inbrottsförsäkring.

Skador inom brandstation genom att ett vattenledningsrör gått sönder — vattenledningsskadeförsäkring.

Brandbil kolliderar — bilförsäkring.
Motorspruta skadas — maskinförsäkring.
Kårens medlemmar råka ut för olycksfall — olycksfallsförsäkring.

Utomstående personer eller medlemmar i brandkåren skadas under sådana förhållanden, att brandkårens ledning blir ersättningskyldig för det inträffade — ansvarighetsförsäkring.

Av utrymmesskal kan de olika försäkringsformerna här endast behandlas i största korthet. Skulle några speciella uppgifter önskas, kan sådan erhållas genom redaktionens förmedling.

Brandförsäkring

är ju den försäkringsform, som speciellt brandfolk är väl förtrogna med. Det

står väl också fullt klart för envar att de byggnader och den materiel som användes för brandförsvaret bör brandförsäkras, vare sig sedan kommunen eller den frivilliga brandkåren står som ägare, vilket kan variera på skilda orter. Att man skall försäkra till fulla värdet är väl också uppenbart.

När det gäller bilar och sprutor böra dessa dock inte tagas med i den vanliga brandförsäkring. Den är nämligen begränsad att gälla på en viss i försäkringsbrevet angiven adress, "försäkringsstället", d. v. s. för en brandkår som regel brandstationen. Detta innebär, att ingen ersättning utgår om det försäkrade brinner, då det befinner sig på annan plats. Inträffar en brandskada på brandbilar och motorsprutor vid ut- eller inryckning eller på brandplatsen lämnas därför ingen ersättning genom den vanliga brandförsäkringen och sådan skada ersättes inte heller enligt nu gällande släckningstaxa. Man bör därför för den rörliga materielen i stället skydda sig genom att i bilförsäkringen taga med brandmomentet.

Inbrottsförsäkring.

Under normala förhållanden är risken för inbrott i brandstationer kanske inte så stor, men med den inbrottsepidemi som f. n. råder över hela landet får man inte bortse från att inbrottsrisken nu är avsevärt större än normalt. Den omständigheten att det på en brandstation förvaras gummidäck och slangar samt bensin och olja medverkar givetvis härtill. Även inbrottsförsäkringen är emellertid begränsad att gälla "försäkringsstället". Ersättning utgår dock inte endast för de stulna föremålen, utan genom inbrottsförsäkringen erhålles också ersättning för skadegörelse på den försäkrade egendomen. Med avseende på inbrottsförsäkringen måste man alltid ha klart för sig, att den under inga förhållanden gäller vid vanlig s. k. enkel stöld utan endast vid stöld i förening med inbrott.

Vattenledningsskadeförsäkring.

I den mån brandstationen är inrymd i byggnad, som är uppförd i flera plan och försedd med sådana rörsystem, som allmänt förekomma i större byggnader bör man också teckna vattenledningsskadeförsäkring. Härigenom erhålles ersättning för sådan skada på den försäkrade egendomen, som uppkommer genom oberoende utströmning av vatten från vattenledningssystem (till vattenledningssystem räknas dock icke takerännor och stuprör). De skador, som närmast åsyftas äro sådana som uppkomma genom att värmelednings- eller avloppsrör går sönder (t. ex. fryser) eller genom att kranar lämnas öppna. Skada på själva ledningssystemet ersättes dock ej. (Sådan ersättning kan i vissa fall utgå genom en värmeledningsförsäkring.)

Är brandstationen däremot inrymd i fristående envåningsbyggnad torde vattenledningsskadeförsäkringen tillhöra de försäkringar man kan undvara.

Bilförsäkring.

En fullständig bilförsäkring omfattar trafik-, brand-, stöld- och vagnskadeförsäkring. Separat försäkring kan också tecknas avseende vart och ett av dessa moment, varvid dock vagnskadeförsäkringen även omfattar brand- och stöldmomenten.

Det är ju i regel av nöden att köra fort när brandkärsfordon användas och detta medför givetvis ökad risk för såväl trafik- som vagnskador. En fullständig försäkring är med hänsyn härtill absolut att rekommendera.

Trafikförsäkring. Huvudregeln är att var och en som äger motorfordon är skyldig att ha det trafikförsäkrat. Undantagna äro emellertid bl. a. kommuner som i motsats till frivilliga brandkårer ha rätt att stå självrisk. Enligt lag skall trafikförsäkring gälla för minst 300.000 kr. vid personskada, begränsat till 60.000 kr. för varje skadad eller dödad person samt 10.000 kr. vid egendomsskada. Dessa siffror äro stora, men när man vet att en årlig livränta av 2.000 kr. för en 30 års man f. n. representerar ett kapitalvärde av c:a 50.000 kr. förstår man, att beloppen äro motiverade.

Om någon kommun överväger att stå självrisk, skadar det kanske inte med litet extra eftertanke.

Premien för en brandkärsbil är lägre än t. o. m. för en personbil och till bilen kopplad spruta ingår premiefritt.

Om en kommun önskar stå självrisk vid uttryckningar inom den egna kommunen kan man teckna försäkring att enbart gälla vid uttryckningar utom kommunen. Den försäkringen måste emellertid vara fullständig, d. v. s. omfatta samtliga angivna moment.

En försäkring, som tecknas på vanligt sätt, gäller vid uttryckningarna såväl inom som utom den egna kommunen och en sådan försäkring är utan tvekan att förorda.

Bandförsäkring har tidigare endast tecknats i samband med trafikförsäkring. Numera kan man emellertid även teckna enbart brandförsäkring. Denna gäller såväl då bilen står på brandstationen som då den är under uttryckning eller på brandplatsen. Motorsprutan (inkl. tillbehör) som kopplas till bilen ingår också. Då sådan försäkring tecknas måste man tänka på att se till att försäkringsbeloppet även omfattar värdet på sprutan jämte tillbehör.

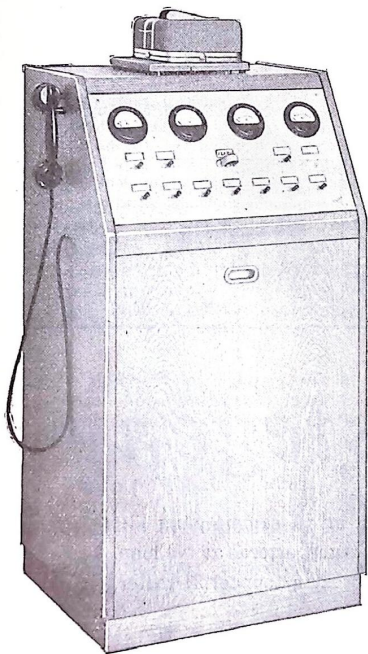
Vagnskadeförsäkring gäller för skador, som kunna uppstå då bilen kolliderar, välter eller kör i diket. Skador på motorsprutan, som kopplas till bilen, omfattas av försäkringen i samma utsträckning som skador på bilen. Även här måste man dock tänka på att försäkringsbeloppet är tillräckligt. Skador som bero på axelbrott till följd av körning på ojämn väg bana ingår också, vilket är en extra förmån just för brandbilar.

Stöldförsäkring torde vara av mindre intresse när det gäller brandbilar eftersom det väl hör till sällsyntheterna att en biltjuv lägger sig till med en brandbil.

Vid bilförsäkring tillämpar man ett rabattsystem, som är tillkommet för att med hänsyn till skaderesultatet för varje fordon kunna medge så rättvis premie som möjligt. Denna rabatt benämnes bonus och utgår efter varje skadefritt år. Den kan utgöra högst 60 % av premien för trafikförsäkringen och 50 % av premien för övriga moment, beroende på antalet skadefria år.

Effektiv och driftsäker alarmering:

L M:s modifierade morse-brandtelegrafsystem



*Centralapparat, typ KBC 1101,
för L M Ericssons "modifierade
morse-brandtelegrafsystem".*

Telefonaktiebolaget L M Ericsson har tillfört marknaden en ny typ av brandtelegrafanläggning enligt det s. k. modifierade morse-brandtelegrafsystemet, för anslutning av upp till 30 brandskåp och 60 larmklockor. Den nya brandtelegrafanläggningen, som är särskilt lämplig för samhällen, köpingar och mindre städer, är helautomatisk men kan även betjänas manuellt.

Brandtelegrafanläggningen består av:
centralapparat med strömförsörjningsutrustning,
brandskåp med brandskåpsbelysning,
larmklockor,
ledningsnät.

På *centralapparaten*, som lämpligen monteras på brandstationen, finns reläer, mätinstrument, omkopplare samt telefonutrustning för provning av brandskåpen. Med hjälp av L M Ericssons nya motordrivna telegrafapparat, som är placerad på centralapparaten, registreras numret på det brandskåp, varifrån alarm kommit. Samtidigt sänds signal ut till larmklockorna.

Brandskåpen inkopplas i två ledningsslingor. Ovanför varje brandskåp monteras *brandskåpsbelysning*. Genom att flera brandskåp kan anslutas i samma ledningsslinga och nya brandskåp kan anslutas var som helst på ledningsslingan blir ledningsnätet mycket enkelt.

Ledningsnätet är vilströmskontrollerat, varigenom eventuella ledningsfel såsom avbrott eller avledning signaleras som felsignal på centralapparaten.

L M ERICSSONS FÖRSÄLJNINGSAKTIEBOLAG

KUNGS GATAN 33, STOCKHOLM, TEL. 223 100 • GÖTEBORG, STORA BADHUSGATAN 20, TEL. 170 990
MALMÖ, STORA NYGATAN 27 B, TELEFON 711 60 • SUNDSVALL, RADHUSGATAN 1, TELEFON 559 90

På förekommen anledning påpekas

att ODENIUS KOLSYRESPRUTOR



enligt gällande certifikat från BRANDTARIFFÖRENINGEN
äro OFÖRÄNDRAT GODKÄNDA BRANDSPRUTOR.

BRANDORDNINGENS föreskrifter om pyts- eller handsprutor förändrar icke detta godkännande.



Att förståelse för kolsyresprutornas fördelar finns framgår av att i förslaget till nya Brandordningen heter det i § 20 betr. pytsprutor bl. a.:

Mom. B (där 2 st. pytsprutor föreskrivas): "Den ena av sprutorna må utbytas mot kem. eldsläckningsapparat av godkänd typ", och i Anvisningar till förslaget:

Ann. 2: "Fastighetsägare, som redan anskaffat kem. eldsläckningsapparat, bör kunna medgivas anstånd under viss tid". (Anståndet beroende av resp. brandordnings bestämmelser.)

FÖRDELEN av att hålla kolsyresprutor *utöver* Brandordningens minimikrav på vattensprutor är den, att de förstnämnda, laddade, *alltid* och *genast* äro *sprutfärdiga* samt att effekten och lätthanterligheten är öoverträffad.

ODENIUS A.B.

Ö. Hamngatan 16 — G Ö T E B O R G — Tel.: 13 69 35, 13 69 47, 13 15 96

BRAND - stegen

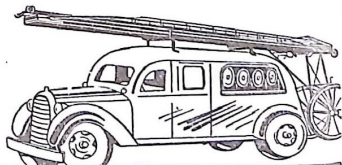
av stål i WI-BE konstruktion är på samma gång lätt och stabil och kan skötas och transporteras av två man. Den når 18 meter högt — med ext' a toppdel 21 meter.

Allt i brandstegar:

Skarvstege konstruerad i samråd med Svenska Brandkårernas Riksförbunds Arbetskommission, hopfällbar hakstege, fasta brandstegar, räddningsstegar etc. tillverkas av stål i WI-BE patenterade stabila utförande.



Begär katalog och offert!



MORA



TEL. 480

Maskinförsäkring.

För skador på den maskinella utrustningen uppkomna genom bristfällig skötsel, fabriktions- eller materialfel, sönderprängning till följd av centrifugalkraften eller inre materialspänningar, explosion inom förbränningsmotor, kortslutning, brand till följd av bristfällighet hos maskinen, frost eller annan oförutsedd händelse, erhålles skydd genom en maskinförsäkring. För brandspruta gäller dock alltid, att när den försäkrade sprutan inte är i bruk skall allt vatten avtappas ur pump och motor. Sedan avtappning skett skall motorn under en halv minut köras med inkopplad evakueringspump.

En självrisk av 50 kr. vid varje skada är obligatorisk. Om en brandkär önskar stå självrisk då sprutan begagnas inom det egna släckningsområdet kan försäkringen tecknas att gälla enbart vid utryckningar utom detta.

Värmeledningsförsäkring är en art av maskinförsäkring, varigenom skador på värmepanna och värmeledningssystemet ersätts.

Olycksfallsförsäkring.

Om någon inom brandkären råkar ut för ett olycksfall under tjänstgöring får han som regel ersättning enligt bestämmelserna i 1916 års lag om försäkring för olycksfall i arbete. Den lagen har reviderats och fr. o. m. den 1 jan. 1949 utgår avsevärt större ersättningar än tidigare.

Varje arbetare, som utför avlönat arbete för arbetsgivares räkning är obligatoriskt försäkrad för olycksfall som inträffar i arbetet eller på väg till och från detta.

De till följd av olycksfall uppkomna skadorna kunna ur ersättningssynpunkt sägas vara av tre slag, nämligen: *övergående skador*, *invaliditetsskador* och *skador som orsaka dödsfall*.

Vid övergående skador är den skadade berättigad till erforderlig läkarvård och därmed sammanhängande kostnader samt en daglig sjukpenning så länge av skadan orsakad arbetsoförmåga föreligger. Läkarvårdsersättningen avser kostnad för av läkare föreskriven behandling samt medicin och sjukhusvård. Här ingår ock-

så kostnad för kryckor, konstgjorda lemmar och glasögon.

Vid invaliditetsskador utgår, förutom de ersättningar som angivits för övergående skador, sedan sjukdomstillståndet upphört livränta om arbetsförmågan genom skadan för framtiden blivit ned-satt med minst 1/10.

Om skadan orsakar dödsfall utgår begravningshjälp samt livränta till änka och barn och i vissa fall till föräldrar.

Den sjukpenning som utgår grundar sig på den skadades *totala* arbetsinkomst för ett år närmast före skadedagen. Sjukpenningens storlek för de olika lönegrupperna framgår av följande tabell:

Den årliga förtjänsten uppgår		Sjukpenningens belopp utan familje- med familje-	
till Kr.	men ej till Kr.	tillägg Kr.	tillägg Kr.
—	1.785	3: 50	5: —
1.785	2.040	4: —	5: 50
2.040	2.295	4: 50	6: —
2.295	2.805	5: —	6: 50
2.805	3.315	6: —	7: 50
3.315	3.825	7: —	8: 50
3.825	4.335	8: —	9: 50
4.335	4.845	9: —	10: 50
4.845	5.355	10: —	11: 50
5.355	5.865	11: —	12: 50
5.865	6.375	12: —	13: 50
6.375	6.885	13: —	14: 50
6.885	—	14: —	15: 50

Om den skadade intagits på sjukhus avdrages från sjukpenningen för vårdtiden 1: 50 per dag.

Den högsta arbetsförtjänst som man utgår ifrån då livränta vid invaliditet och

*Mössmärken
Gradbeteckningar
Armbindlar*

Tjänsteålderstecken

Aug Holts Gulddragerifabriks A-B

Mäster Samuelsgatan 67 — Stockholm
Tel. 20 78 58 och 10 05 33

dödsfall skall fastställas är 7.200 kr. Vid invaliditet utgår livränta med ett belopp som motsvarar 2/3 av den skadades årliga arbetsförtjänst (alltså en livränta med högst 4.800 kr.). Om arbetsförmågan varaktigt endast är delvis nedsatt, varvid s. k. partiell invaliditet föreligger, utgår livräntan med det belopp, som svarar mot invaliditetsgraden. Utgör invaliditetsgraden 25 % blir följaktligen livräntan högst 1.200 kr.

För tiden från 18 till 67 års ålder förhöjes dock livräntan om olycksfallet medför *fullständig invaliditet* eller en invaliditetsgrad av *minst 30 %*, så att ersättning utgår enligt följande:

- 1) vid fullständig invaliditet 11/12 av den skadades årliga arbetsförtjänst (alltså livränta med högst 6.600 kr.);
- 2) vid partiell invaliditet ett mot graden av nedsättningen svarande belopp av arbetsförtjänsten (högst 7.200 kr.)

minskat med 1/12 av denna. Vid en invaliditetsgrad av 40 % blir då livräntan 2.280 kr.

Vid fullständig invaliditet kan det dessutom utgå särskilt vårdbidrag med högst 1.800 kr. om den skadade är i behov av särskild vård.

Begravningshjälp har tidigare bestämts i förhållande till den skadades årliga arbetsförtjänst men skall enligt de nya bestämmelserna utgå med lika belopp, 500 kr., i samtliga fall.

De högsta livräntor som kunna utgå till efterlevande äro 2.400 kr. till änka och 1.200 kr. till barn, dock en sammanlagd livränta av högst 6.000 kr. pr år.

Personal vid yrkesbrandkår uppår fast lön och åtnjuter följaktligen lagens skydd vid olycksfall, som kunna inträffa vid såväl släckning som övning. För personal vid borgarbrandkår och frivillig brandkår är väl regeln numera också den att fast lön utgår. I den mån viss bestämd ersättning till personalen inte utgår vid övning gäller följaktligen lagen inte för olycksfall som kunna inträffa då.

Fr. o. m. den 1 juli 1947 gäller emellertid två av Kungl. Maj:t utfärdade kungörelser (1947 nr 343 och 344) om ersättning i anledning av skada, ådragen under verksamhet med brandsläckning m. m. Den första tar sikte på sakskador och den andra på kroppsskador, där det stadgas, att samma bestämmelser skall gälla, som för skador, ådragna under tjänstgöring i civilförsvaret. Den ersättning, som utgår för sådana skador, överensstämmer med ersättning enligt lagförsäkringen och utbetalas genom Riksförsäkringsanstalten ((RFA), som för detta ändamål disponerar ett särskilt anslag. Detta innebär, att *person, som skadas under övning eller släckning alltid är tillförsäkrad ersättning till här ovan angivna belopp. Om lön utgår och olycksfallsförsäkringslagen äger tillämpning, utgår ersättning från RFA eller det speciella olycksfallsförsäkringsbolag, där lagolycksfallsförsäkringen eventuellt är tecknad. Äger lagförsäkringen inte tillämpning, utgår i stället ersättningen enligt ovanstående förordning, varvid det åligger brandbefälhavaren att anmäla fallet till RFA. Om det i något fall kan*



Drives från fristående behållare eller kopplas till befintlig tryckluftledning.

för BRANDKÄRER
FABRIKER
RÄLSBUSSAR
MOTORVAGNAR
MOTORLOKOMOTIV

förener stor hörbarhet
med ringa luftförbrukning. Fungerar oberoende av elektrisk ström.

Grundat
1840



KOCKUMS

MEKANISKA VERKSTADS AB · MALMÖ

råda tveksamhet i ovanstående frågor, bör besked inhämtas från Riksförsäkringsanstalten.

I detta sammanhang bör det framhållas, att det, i vissa fall kan vara skäl att komplettera försäkringsskyddet genom att i något privat bolag teckna den för frivilliga brandkärer speciellt utformade kollektiva olycksfallsförsäkring som finnes.

Ansvarighetsförsäkring.

Ansvarighetsförsäkringens uppgift är att ekonomiskt skydda försäkringstagaren när han blir utsatt för skadeståndskrav. Många gånger kan det emellertid vara ganska svårt att avgöra om ersättning i ett visst fall skall utbetalas eller ej med hänsyn till att skadeståndsrätten är ett mycket oklart område av vår rättsordning. Försäkringsgivaren utreder dock detta och betalar ut ersättning om kravet är berättigat, samt avböjer för försäkringstagarens räkning oberättigade ersättningsanspråk.

Då man skall avgöra om en brandkår är ansvarig för en skada eller ej, måste man ta hänsyn till de speciella förhållan-

den, under vilka brandkären arbetar. För en brandkår gäller det ju att handla snabbt och i en nödsituation ingripa räddande för att om möjligt se till att en skada, som redan inträffat, inte blir större. Det blir då viktigare, att räddningsåtgärderna bli så effektiva som möjligt än att man tar alla tänkbara hänsyn till andra smärre skador, som kunna inträffa. Det är givet, att man då inte får ställa samma krav på omsorg och hänsyn som annars. Dessutom stadgas i ovan angivna kungörelse nr 343 att det av statsmedel må utgivas ersättning enligt vissa regler för sakskada, som åsamkas någon under verksamhet vid brandsläckning eller under deltagande i övning med brandkår. Beträffande de bestämmelserna kommer förmodligen förtydligande anvisningar att lämnas inom den närmaste tiden.

En ansvarighetsförsäkring för en brandkår omfattar ledningens ansvarighet för skada, uppkommen vid kårens ut- och inryckning samt vid övning och släckning. Även om det torde höra till undantagen att brandkårsledningen kan ådraga sig sådan ersättningskyldighet kan dock fel begås av så allvarlig och

Detta märke



på Edra försäkringsbrev garanterar

ett effektivt försäkringsskydd

Vid försäkringsbehov anlita därför

HANSA

STOCKHOLM

Telefon: 23 85 40.

påtaglig karaktär, att ersättningsanspråk framställas. Man får inte heller bortse ifrån, att oberättigade eller överdrivna ersättningsanspråk kunna framställas. I alla sådana fall måste det vara värdefullt att ha en ansvarighetsförsäkring att återfalla på. Kostnaden är så obetydlig, att ingen brandkår av den orsaken bör låta bli att skaffa sig det skyddet. För en frivillig brandkår eller borgarbrandkår med intill 40 medlemmar är premien således endast c:a 15:— kronor. I detta sammanhang bör framhållas att brandkår, som äger fastighet bör överväga att även ta med ansvarigheten som fastighetsägare i sin försäkring. Även där är premien mycket låg.

För ovanstående försäkringar kan man i de flesta bolag numera erhålla brand-, inbrotts-, vattenledningsskade- och ansvarighetsförsäkring i ett och samma försäkringsbrev. Härigenom vinner man den fördelen, att man slipper flera handlingar och skilda förfallodagar. Om gamla separata försäkringar finnas, torde det därför vara skäl att samordna dessa.

Det ställer sig givetvis mycket svårt att avgöra, vilka försäkringar som en brandkår i första hand bör teckna. De lokala förhållandena kunna ju vara så skilda och en försäkring som man i ena fallet möjligen kan undvara tillhör i det andra fallet en av de allra viktigaste.

Man torde emellertid kunna säga, att som regel bör en brandkår i första hand teckna brand-, bil-, olycksfalls- och eventuellt maskinförsäkring. Vad premierna kan gå till beror på många olika faktorer: ort, byggnadssätt, värden, tidigare eventuella skadefria år på bilförsäkringen etc. Endast genom en direkt hänvändelse till något försäkringsbolag eller dess ombud kan exakta uppgifter erhållas. Följande siffror som avse en brandkår i en mellansvensk köping kunna dock tjäna som någon vägledning för den intresserade.

Brandförsäkring.

Brandstationsbyggnad	Kr. 100.000
Inventarier (exkl. bilar och sprutor)	Kr. 20.000
Premie c:a	Kr. 25:—.

Bilförsäkring.

(Köpingen har försäkring för ytterligare minst 4 fordon.)

Brandbil jämte spruta och tillbehör, värde c:a Kr. 35.000.

Fullständig försäkring Kr. 675:—

Enbart trafikförsäkring Kr. 70:—

Enbart brandförsäkring Kr. 170:—

Efter 4 skadefria år reduceras de 2 förstnämnda premierna till ungefär Kr. 235:— resp. Kr. 25:—. (Premien för försäkring, som avser enbart brandmomentet är ej bonusberättigad.)

Skall försäkringen gälla *enbart* vid utryckning till grannkommun, i vilket fall såsom tidigare angivits endast fullständig försäkring kan tecknas, blir premien oavsett bilarnas värde och antal Kr. 50:—. Härtill kommer Kr. 13:— för varje sådan utryckning.

Maskinförsäkring.

För en transportabel brandspruta med ett värde av Kr. 5.000 kostar en maskinförsäkring c:a Kr. 70:— vid en självrisk av Kr. 50:— vid varje skada.

Olycksfallsförsäkring.

Beträffande olycksfallsförsäkringen kan den i många fall, trots de högre belopp som gälla för lagförsäkringen, anses tillhöra "förstahandsförsäkringarna". Med 200 "persondagar" (t. ex. 10 man med 20 övnings- och utryckningsdagar) är premien för en sådan försäkring Kr. 90:—. Då äro ersättningsbeloppen vid dödsfall Kr. 5.000, invaliditet Kr. 10.000 (kapitalbelopp) och dagsersättning Kr. 5:—.

Det är såsom av ovanstående framgår en hel del försäkringar som en ansvarsmedveten brandstyrelse bör ta hänsyn till då utgiftsstaten göres upp. Man bör dock hela tiden ha klart för sig, att när det gäller försäkringspremier vet man vilka belopp det rör sig om och dessa belopp kunna kalkyleras in i omkostnaderna. Det låter sig däremot aldrig göra med de oförutsedda utgifter, som i avsaknad av försäkring kunna komma att belasta brandförsvaret.

Kungörelse om Riksförbundets studiestipendier 1949

Svenska Brandkärernas Riksförbund utdelar för år 1949 studiestipendier till ett sammanlagt belopp av kr. 1.500:—.

Stipendierna få sökas av brandmän och brandbefäl vid brandkårer anslutna till Riksförbundet samt brandkonsulenter.

Stipendierna äro avsedda dels till studier i och för höjande av den personliga yrkesskickligheten, dels till studier av sådana förhållanden inom brandväsendet, som kunna bli till gagn för Riksförbundets verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländ-

ska brandtekniska anstalter e. dyl. Stipendier skola sökas hos Svenska Brandkärernas Riksförbunds Verkställande Utskott, Regeringsgatan 12, Stockholm, senast den 1 maj 1949.

Stipendiat skall i ansökan uppgiva födelseår, nuvarande anställning, vad de avsedda studierna skola omfatta, plats och tid för deras bedrivande samt beräknade kostnader. Till ansökan skall bifogas meritförteckning ävensom tillstyrkande utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund.

Senast två månader efter studiernas avslutande skall studieberättelse ingivas till V. U.

Grunder för utdelning av Riksförbundets stipendier

Stipendierna avse att bereda personal vid landets till Riksförbundet anslutna brandkårer eller brandkårsförbund möjligheter till utbildning genom studier, som höja den personliga yrkesdugligheten och därmed bli till gagn för brandkärerna eller äro av betydelse för Riksförbundets allmänna verksamhet.

Studierna böra fullgöras vid in- eller utländsk brandkår eller institution, där goda lärdomar för avsett ändamål kunna inhämtas, vid utbildningsskolor eller specialkurser för brandväsendet, vid utländska brandtekniska anstalter e. dyl.

Stipendierna utdelas av Riksförbundets Verkställande Utskott enligt följande grunder:

Stipendieutdelningen kungöres i Brandkärstidskrift minst en månad före ansökningstidens utgång med angivande av stipendiernas ändamål och den tid, inom vilken ansökningarna skola vara inkomna till V. U. Sökande äro skyldiga att uppgiva ändamål, tid och plats för avsedda studier, att bifoga meritförteckning jämte tillstyrkande utlåtande från vederbörande brandchef, brandstyrelse eller styrelse för brandkårsförening eller brandkårsförbund och att inom två

månader efter studiernas fullgörande ingiva studieberättelse till V. U.

Stipendierna kunna utdelas till brandmän och brandbefäl vid brandkårer, anslutna till Riksförbundet, ävensom till brandkonsulenter.

V. U. bestämmer stipendiernas antal och storlek, varvid hänsyn tages till den nytta avsedda studier kunna anses hava för brandväsendet samt till storleken av det till utdelning anslagna beloppet. Om möjligt bör beloppet för varje stipendium bestämmas så, att det täcker de skäligen kostnaderna för resp. studier.

Meddelande om de beslutade stipendierna sker dels i Brandkärstidskrift, dels genom skrivelser till dem, som utsetts till stipendiat. Beviljat stipendium utbetalas till stipendiaten, när han till V. U. anmält, att han är färdig anträda sin studieresa, och erinras i samband därmed om hans skyldighet att företaga studieresan enligt uppgiven plan samt att inom två månader efter dess avslutning insända studieberättelse till Verkställande Utskottet. Till de sökande, som icke kunnat tilldelas stipendier, återsändes ansökningshandlingarna jämte meddelande att ansökan icke kunnat bifallas.

Några synpunkter på undervisningen i skogsbrandsläckning

Av kapten S. G. Eriksson.

Den som har anledning syssla med utbildning av personal i skogsbrandsläckning, märker snart, att bristen på undervisningsmateriel gör det svårt att nå ett fullgott resultat av utbildningen. Detta framstår särskilt tydligt med elever, som äro ovana vid teoretisk undervisning. En framställning på svarta tavlan kan icke göras nog åskådlig. Tillgängliga bildband och filmer äro icke tillräckligt instruktiva, och genom deras karaktär av "levande bilder" kan bestående minnesintryck icke skapas hos eleven. Att i undervisningssyfte ordna med bränning är inte alltid möjligt. Och inte ger heller en mindre, lokal avbränning den överblick av arbetet, som är önskvärd.

Vad man som instruktör önskar är möjlighet att framställa ett större terrängområde med allt vad därtill hörer, sjöar, vattendrag, bebyggelse, olika terrängbeklädning m. m. på ett sätt som så mycket som möjligt efterliknar vad som förekommer i naturen och i en sådan skala, att man utan att behöva förflytta sig kan överblicka några hundra meter i bredd och djup.

Ett sådant hjälpmedel har man i *terränglådan*.

Härmed menas i allmänhet en låg trälåda, några meter i fyrkant, fylld med sand, varpå terrängbeklädning och modeller av terrängföremål äro placerade. Genom att "möblera om" i lådan får man fram olika slags terräng. Numera finnas även terränglådor i handeln med botten av målad treetex, med höjder av papper maché och med terrängföremål och terrängbeklädning, som kan fästas med nålar.

För det ändamål det här gäller, kan man emellertid klara sig med enklare grejor. Man väljer ut den plats, där man skall bedriva undervisningen. Den skall helst vara belägen i ett skogsbryn. Marken bör luta svagt från skogen. I slutningen hägnar man in två ytor av ex-

empelvis 200×200 cm. med rep, som man spänner alldeles ovanför markytan och fäster i hörnen i låga pålar. Sedan bearbetas markytan.

För att åskådliggöra *brandområdets form samt olika benämningar på detta prepareras den ena terränglådan* — i fortsättningen benämnd terränglåda 1 — på följande sätt (fig. 1). Till "brandområde" utväljes en yta i mitten av terränglådan. Där ryckes gräset bort. Sedan strör man ut sot och aska, helst efter ved. På det område, som ej skall vara "avbränt", lägger man, sedan man ryckt bort de långa grässtråna, gran- eller tallris, brutet i längder om 5—10 cm., vilket

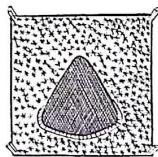


Fig. 1.

för åskådaren ger en illusion av barrskog. "Eldbandet" utmärkes med ett på kant ställt rött krepperat papper. Till terränglåda 1 höra skyltar av papp eller masonit, av storlek 20×20 cm. och fastspikade på 40 cm långa pinnar, avsedda att stickas ner i marken. På skyltarna äro textade benämningar tillhörande brandområdet såsom eldbandet, eldfronten, avbrända området, vänstra (högra) flygeln (flanken), brandområdets rygg etc. Vid lektionens början skola skyltarna ligga ner. När instruktören behandlar det, som benämnes på respektive skylt, reses denna skylt i eller bakom terränglådan. Genom att eleven på så sätt bringas att an-

vända även sitt visuella minne, kommer han lättare ihåg det genomgångna.

För att åskådliggöra *naturliga och konstgjorda eldhinder* prepareras den andra terränglådan — "terränglåda 2" — sålunda (fig. 2). Först bestämmer man, hur terrängen skall se ut, var det skall finnas vattendrag, vägar, åkrar, barrskog, lövskog o. s. v. Därefter tar man bort gräset från hela området. Där man vill framställa vägar, vattendrag, icke be vuxna åkrar o. d. måste grästorven tas bort med en spade. Över hela det område, som skall vara bevuxet med barrskog, lägges en matta av granriskvistar, 5—10 cm. långa. "Tallskog" utmärkes med "tallar", tillverkade av 20—25 cm. långa pinnar, 1 cm. i fyrkant. De beställas bäst på

utmärkes lämpligen på en bräda, som ställes på kant i fonden.

Hur skola terränglådorna utnyttjas?

Användningen av *terränglåda 1* är begränsad till genomgång av vissa grundläggande begrepp. Därför bör inte något större arbete läggas ner på utformningen, utan den kan göras rätt schematisk (fig. 3).

Terränglåda 2 genomgås hur elden begränsas. Därvid påvisas de naturliga eldhindren direkt i lådan. De konstgjorda eldhindren beskrivas och utförs sedan i lådan. Härvid användas skyltarna på samma sätt som i terränglåda 1. Brandgatan kan t. ex. åskådliggöras genom att instruktören drar upp (= fäller) tallarna, bryter av (= kvistar kronorna och

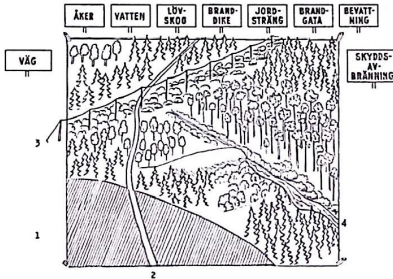


Fig. 2.

1 = åker, 2 = väg, 3 = kraftledning med lövskog, 4 = vattendrag.



Fig. 3. Terränglåda 2 i användning.

en snickerifabrik. Som tallkrona fästes en liten tallkvist med metalltråd (spoltråd). Vill man göra träden mer illusoriska kan man måla pinnarna — stammarna. En vanlig färgkrita duger. "Lövskog" framställs av repat löv. "Vattendrag" tillverkas av glasbitar, t. ex. trasigt fönsterglas. Även till denna terränglåda höra skyltar med texten väg, åker, vatten, lövskog, branddike, jordsträng, brandgata, vatten, skyddsavbränning. — Intill terränglådan ställes upp en rörlig vindriktningsspil på en käpp. Eldbandet markeras vid behov med ett krepperat rött papper av omkring 3 m. längd och 5 cm. bredd, vilket vid användningen ställes på kant i lådan. Om man så önskar, kan man också förse terränglådan med en avståndsskala. Denna

lägger (= släpar) dem åt vindsidan av brandgatan. Enbart genom dessa enkla åtgärder kan eleven få se: a) hur man väljer sträckning av en brandgata, varvid samtidigt de förhållanden genomgås, som påverka valet; b) brandgatans bredd; c) att träden kvistas och riset lägges utanför brandgatan på vindsidan; d) att de avkvistade träden få ligga kvar i brandgatan. — Ytterligare detaljer i detta sammanhang kunna gås igenom, men det torde vara obehövt att här orda ytterligare därom.

Eldsläckningens taktik, av intresse särskilt för dem som avses som befäl vid skogsbrandsläckning, kan också med fördel övas i denna terränglåda. Eldfronten utmärkes då med det krepperade pappret, vindriktningen med vindriktningsspielen. Om avståndsskalan användes, kan

man kanske också komma fram till beräkningar på åtgång av personal, vattenförbrukning m. m. Genom att under pågående "brand" ändra vindriktningen, kan man tvinga fram beslut hos befälet på brandplatsen.

Till utbildning i skogsbrandsläckning hör också, att eleverna göras förtrogna med de *redskap och annan materiel, som kommer till användning*. Detta sker genom att eleven först får se materielen och därefter använda den. Vilken materiel rör det sig då om? Ruska, stålkvast, fogsvans och bågsåg, yxa, spade, röjningskniv, skogsbrandhacka, brandhacka med yxegg, lunta av näver, pärtbloss, blåslampa, gengaständstickor, strilkannor av flera modeller, hink, ryggburen vattenspruta, pytpump, handkumspruta, blockpumpverk samt tyngre materiel.

Den materiel som ej finns hos ortens brandkår eller vid depå för skogsbrandsläckning kan erhållas som lån hos järnhandlare eller anskaffas genom egen tillverkning.

För visning bör den ordnas snyggt och ordentligt, redskapen t. ex. stödda mot en mellan två träd uppspikad slana. Mindre föremål (luntor o. d.) fästas med spik på en masonitskiva. Föremålen böra stå på någon meters avstånd från varandra, så att flera elever kunna se samtidigt utan att trängas.

Hur redskapen användas, kan eleven inte lära sig genom att bara se på eller höra läraren tala. Han måste få ta i dem och övas i att hantera dem. (Användningen av sprutor o. d. behandlas icke i detta sammanhang.) Det är t. ex. av stor vikt, att ruskan användes på rätt sätt ("inte slå, utan sopa"). Hur håller man en röjningskniv? Hur spolar man ur tratten på en strilkanna, som det blivit stopp i? Hur tillverkar man en lunta av näver? Hur antänder man markbeklädnaden med en blåslampa? O. s. v.

Genom ovan beskrivna metoder kan eleven bibringas kännedom om skogsbrandens natur, om skogsbrandsläckningens taktik samt om redskap och materiel och grunderna för dessas användning.

Övning i "brandgata".

Tillämpning på det genomgångna erhålles genom *övning i brandgata*. En så-

dan kan åskådliggöras på följande sätt. På en överskådlig plats, fri från träd, med lätt grävbar mark och utan större mängder ris, sträckas nära marken två parallella rep, omkring 20 m. långa och med en lucka av 2—4 m. eller mera. De fästas i pålar. Området innanför repen föreställer brandgata. I närheten ordnas ett upplag av verktyg i tillräckliga mängder samt ställas upp fat med vatten. Sedan orientering lämnats om vindriktning och arten av skogsbrand kunna övningar igångsättas, varvid stegringsföljden lämpligen kan vara den nedan angivna.

1. Hur ris och avfall undanskaffas (röjningskniv, yxa, såg, kratta, stålkvast);

2. Hur ett 30—50 cm. brett vattenbälte utlägges med strilkanna och hur brandgatans läsida bevakas (strilkanna, hink ev. sprutor, ruska, langning av vatten);

3. Hur en 30—50 cm. bred jord- eller sandsträng uppkastas och hur elden sedan mötes med ruskor vid mineraljordsträngen (spade, ruska);

4. Hur ett branddike upptages genom att en 30—40 cm. bred remsa av markvegetationen flås av, hur därefter läsida bevattnats och hur elden mötes med ruskor vid branddiket (spade, yxa, brandhacka, strilkanna ev. sprutor, hink, ruska, langning av vatten);

5. Hur brandgatan och den närmaste terrängen skyddsavbrännes med stöd av vattenbälte, mineraljordsträng eller branddike (lunta av näver, pärtbloss, blåslampa, gengaständstickor, strilkanna, hink ev. sprutor, langning av vatten). Huruvida markbetäckningen skall antändas eller detta endast markeras, beror på omständigheterna. För att alla elever skola få en klar bild av det tämligen invecklade händelseförloppet, kan detta moment framföras som en tablå, om instruktören har möjlighet att i förväg lära upp ett antal medhjälpare. Dessa böra då placeras ut enligt fig. 2 i "Skogsbrandsläckningens teknik" och själva i tur och ordning och med hög röst tala om vad de ha för uppgifter. T. ex. "min uppgift är att tända eld på markbetäckningen inom en meter från branddikets vindsida. Jag tänder med en näverlunta (håller upp den). När jag tänder, lägger jag ett av-

BICAPA FILTERMASKER

— ett bra rökskydd

De ha lågt andningsmotstånd. Filtren skydda mot brandrök och brandgaser. Mot koloxid finnas särskilda filter.

Vid hög gaskoncentration eller syrebrist begagnas antingen syrgasapparat eller friskluftmask.

All slags rökskyddsmateriel erhålles från specialfirman



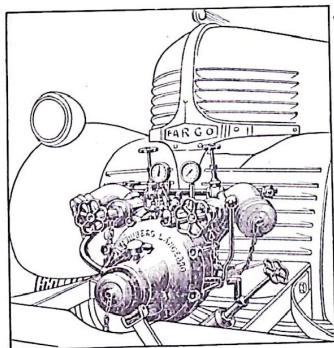
BIRGER CARLSSON & Co. A-B

Kaptensgatan 6

STOCKHOLM

Tel. 67 91 30 (växel)

FRONTPUMPAR



för upp till 2000 m/lit.
vid 9 kg/cm²

Med avgasevakuering, oljekylning och synkr. kopp-
ling till motorn.

Kort leveranstid.

Wilh. Rubergs Fabriks-Aktiebolag

LANGEBRO

Tel. Kristianstad 10174 och 10178

BRANDRESERVOARER

av fabriksstillverkade betongdetaljer

Provad för 7 m vattentryck

Tranemo Cementvaruaktiebolag

Tranemo

Tel. 70 150 (Svenljunga)

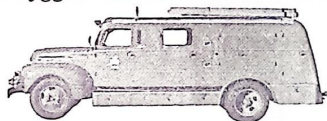
BRANDBILAR — AMBULANSER

och SPECIALFORDON för BRANDKÄRER byggas vid vår karosseriverkstad i önskat utförande.

Försäljning av all slags förekommande brandredskap.

Tillverkning av: Slangväskor och vattentankar.

(Begär offert!)



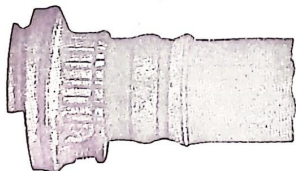
Brandskyddstekniska Byrån, Kalmar

Ulfeldsgatan 16

Tel. 129 76

Använd **Brissmans patenterade monteringshylsa av aluminium**

Svenskt pat. nr 116359



vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monteringsmetod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvem., skyddar slangen för sönderslagning mot kopplingshalsen, går lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning. Begär broschyr och prislsta. Provapparat sändes kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss monteras med den nya hylsan.

Engelskt pat. nr 579395

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vågen 31 — Tel. 3333

Knappar-, Möss- & Medlems- märken

för Svenska Brandkårernas Riksförbund



C. C. Sporrong & C:o

Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRONG & C:o»

Tekniska

SPÖRSMÅL

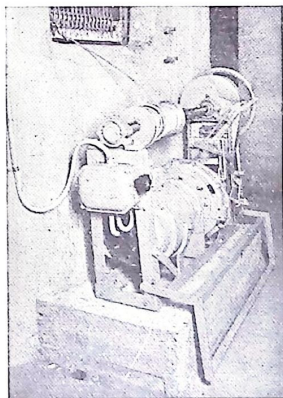


Motordriven slanghiss

Vid byggandet av anläggning för slangvård i Borås, vilket skedde under kriget, voro vi överens om, att här i landet är utrustningen för en effektiv slangskötsel ganska eftersatt. Vi kunde konstatera, att de hjälpmedel, som allmänt förekomma bland landets brandkärer äro en hel del efter sin tid.

I första hand då själva torktornen. Man har säkerligen endast haft för ögonen att åstadkomma ett lämpligt utrymme för upphängning av slang. At själva utformningen av tornen för att giva dessa sådan form och höjd, att största möjliga luftväxling nås, har ägnats intet eller blott obetydligt intresse, och detta är ju ändock det väsentliga för att erhålla en effektiv torkning. Då vi sysslade med dessa problem under beredskapstiden, voro vi på det klara med, att i händelse vi skulle bliva indragna i kriget, måste, med den begränsade slangmängd, som då förefanns, torkning och övrig skötsel av slangerna ske så snabbt som möjligt. Vi byggde därför torktornet i form av en skorsten och tämligen högt, 28 meter, samt på 26 meters höjd försett med ett bjälklag av glest placerade

U-balkar. Detta visade sig välbetänkt. Slangen behöver här icke vikas, utan kan upphängas i hela sin längd, vilket också har stor betydelse för en snabb torkning,



då luften härigenom kan passera även inuti slangerna.

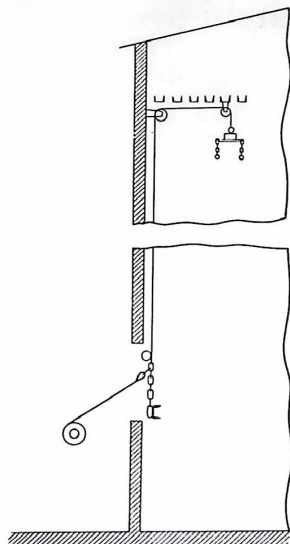
Till en början hivades slangerna över en

revet mossflak upp och ned över luntan (visar)" etc.

Ibland kanske tid och övriga omständigheter inte göra det lämpligt att öva i brandgatan. Genom att använda kreppe- rat papper av olika färger, kan man åskådliggöra det mesta av principerna för skogsbrandsläckning. Eldfronten kan utmärkas med rött papper, vattenbälte med blått och skyddsavbränning med omväxlande rött och gult.

Här ovan ha endast framlagts några synpunkter på undervisningen i skogsbrandsläckning, syftande till att underlätta utbildningen. De omnämnda metoderna kunna säkerligen förbättras och utvecklas. Man bör dock komma ihåg, att denna sorts undervisning i högre grad än den hävdvunna "föredragsmetoden" kräver icke blott grundliga kunskaper i ämnet, utan även förmåga till ett levande framställningssätt.

enkelskuren talja, avdelning efter avdelning, samt hängdes av på krokarna i bjälklaget. Detta arbete tog givetvis sin rundliga tid i anspråk. Vår ursprungliga avsikt har emellertid varit, att konstruera en lämplig motordriven slanghiss. Detta problem föreföll vid en hastig prövning icke så särdeles svårt. När vi emellertid på allvar tog itu med konstruktionsarbetet, blevo vi annat varse. Den ena idén efter den andra prövades och förkastades,



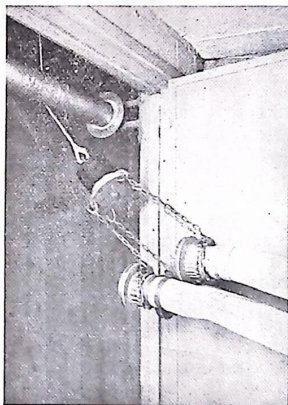
Schematisk teckning av slanghiss.

och först under förra året hade vi en enkel och praktisk lösning klar.

Med den hiss, som nu är i bruk, kunna vi hänga upp 5 avdelningar samtidigt och allt som allt 2,500 meter. Slangen hänger då i hela sin längd samt med lämpliga mellanrum på bjälklagets undersida. Här har monterats 20 st. brytarskivor, liksom även på tornväggen under bjälklaget. Över dessa brytarskivor löpa wires, i vars ena ände anbringats hållare för slangen, bestående av tunna kedjor, den andra wireändan slutar med några grövre kättinglänkar, varmed wiren ankras, då slangen hissats upp. Slangen får alltså

hänga kvar i resp. wires under torkningen.

Själva hissmaskineriet är synnerligen enkelt. Det består av en 5 hkr. el-motor sammanbyggd med en bilväxellåda över en vanlig bilkoppling, vilken regleras för hand. I uttaget från växellådan har monterats ett fjäderbelastat kedjehjul, vilket kan slira, därest motståndet blir för stort eller skötaren skulle hiva slangen oförsiktigt. Över denna drivanordning har anbringats en horisontell axel, som drives av en kedja från hjulet på motoraxeln.



Denna övre axel, har sålunda även ett kedjehjul samt en lintrumma, som är flyttbar i axiel led. Dessutom är den försedda med en vanlig friktionsbroms, vilken regleras medelst en trampa, samt

Plats önskas

40 års man med mek. verkmästarutbildning och som varit brandman vid landsortsbrandkår i 18 år samt har brandchefsutbildning kat. III önskar anställning vid brandkår eller annorstädes där brandtjänst ingår i tjänsten. Har kat. III utb. motor-skötarkurs, brandsynförrättarkurs, civilförsvarskurs.

Har varit anställd i mek. verkstad i 19 år samt är något ritkunnig samt svets, svarvning och motorkunnig.

Tacksam för svar till "Nu eller under våren" d. tidn. kontor f. v. b.

NOTISER

Blekinge läns Brandkärsförbund
håller sitt årsmöte den 22 maj i Karlshamn.

Jönköpings läns Brandkärsförbund
håller sitt årsmöte den 26 maj i Reftele.

Gotlands läns Brandkärsförbund
håller sitt årsmöte den 8 juni i Visby.

Hallands läns Brandkärsförbund
håller sitt årsmöte den 29 maj i Falkenberg.

Gävleborgs läns Brandkärsförbund
håller sitt årsmöte den 2—3 september i Sandviken.

Västerbottens läns Brandkärsförbund
håller sitt årsmöte den 2—3 april i Holmsund.

Till brandmästare

vid Mölndals stads brandkår har från den 1 februari antagits brandförmannen vid samma kår, Arne Lilja.

"Bicapa andningsfilter"

är namnet på en liten överskådlig broschyr, som i dagarna distribueras till brandkärer och industrier landet runt.

spårhjul. På lintruman sitter en wire, som kan angöras till dem, vari slangen hänges upp. Dessa senare wires äro nämligen ankrade i var sin karbinkrok, vilka monterats på en balk över själva maskinen.

Hissen har placerats utanför själva tornrummet, så att skötaren är skyddad för vattnet, som sipprar ned från slangen då den hänges upp. Hål har alltså måst tagas upp i tornväggen. För att minska friktion och slitage av wiren, löper denna mot en vals, som anbragts i övre delen av hålet in till tornet.

Maskinen är mycket enkel att sköta. El-motorn startas, slangen hakas på, kopplingen lägges in och slangen åker upp med en hastighet av c:a 1/2 meter i sekunden. Vid nedtagning av slang behöver motorn aldrig kopplas på, utan detta kan regleras uteslutande med hjälp av bromsanordningen.

För övrigt tror jag att konstruktionen med all tydlighet framgår av bifogade bilder.

Nils Danielson.

Riksförbundets årsmöte

hålls i år den 7—8 juni (omedelbart efter pingst). För första gången förlägges årsmötet till Gotland och Visby.

Program och anmälningskort utsändas med nästa nummer av tidskriften. Reservera redan nu dagarna för en Gotlandsresa. Avresa från fastlandet kan ske med båt den 6 på kvällen eller med flyg den 7 på förmiddagen.

UR KATTENS LIV.

Nyligen utbröt eld i en egendom i närheten av Ringsted i Danmark. Elden uppstod på så sätt att det tog eld i en katt som kommit för nära en kakelugn. Katten sprang i förskräckelsen in i en lada, där elden spred sig till halmen varefter ladan brann ned.

Arma katt.



Bemärkelsedagar

50 år.

23/4 Brandmästare Georg Bäckman, Skellefteå.
27/4 Brandmästare Frans Andersson, Marstrand.
27/4 Brandmästare Sture Jacobsson, Stockholm.
28/4 v. Brandchef Fritiof Matsson, Malung.

40 år.

6/4 Brandmästare Artur Björkvall, Mariefred.
6/4 Brandkonsulent Folke Rosenberg, Eslöv.

"Jon i Mölndal" 60^{te} år

Det är visst icke brukligt att en 60-åring hedras med foto och längre omnämnande i denna tidskrifts små och dyrbara spalter. Detta är vanligen förbehållet halvsekeljubilarerna.

Men när ett sådant fenomen inträffar, att en yngling hoppar över gränsen till sjunde decenniet, bör ett undantag få göras.

John Carlström behöver väl knappast någon presentation inom brandmannakretsar. Annars är han brandkonsulent i Göteborgs och Bohus län sedan många år, brandchef i Mölndal sedan ännu längre tillbaka samt slutligen rolighetsminister överallt sedan födseln. "Jon i Mölndal" har ofrivilligt skaffat sig beundrare och vänner överallt genom sina gedigna kunskaper på alla områden. Vad den pojken inte kan utföra med hjärna och fingrar som bl. a. finmekaniker, urmakare, elektriker, "kvacksalvare", sångare och skojfrisk upptågsmakare (det senare utan att någonsin vara elak), är inte värt att kunna. Hans livsmotto är uppenbarligen: Inga omöjligheter eller ledsamheter. Lyckliga ungdom, som vi gratulera till.

Crut.

P. S. Det är inte heller brukligt att red. gör kommentarer till en födelsedagshyllning, men det sker denna gången. Red. vill nämligen att "Jon" ska riktigt förstå och känna att bakom "Crut" stå vi alla kamrater landet runt och



Meddelande från Statens Brandskola

Brandmästare- och brandförmanskurs kat. II
(den 8/11—27/11 1948):

Brandförman Edvin Jirnell, Falkenberg, brandförman Werner Jirnell, Falkenberg, brandmästare Allan Johansson, Frillesås, brandman Kurt Dahlen, Hässeholm, brandman Carl Nilsson, Hässeholm, brandförman Herbert Andersson, Lysekiel, brandman Carl-Erik Åhrberg, Nockeby, brandman Björn Jansson, Nora stad, brandman Evald Steen, Partille, brandman Thorsten Pettersson, Ronneby, t. f. brandmästare Sven Westman, Sala, brandman Gunnar Johansson, Skara, v. brandchef Sven Johansson, Valla, brandmästare Evert Palmqvist, Viggbyholm, brandförman Einar Eklund, Åtvidaberg.

Brandmästare- och brandförmanskurs kat. II
(den 29/11—18/12 1948):

Brandförman Ernst Waern, Arboga, brandman Åke Kling, Boxholm, brandman Helge Jönsson, Eslöv, brandman Harald Carlsson, Falköping, brandman Bertil Ericsson, Falköping, brandförman Willy Wiman, Laxå, ingenjör Lenart Nord, Sandviken, brandman Thure Lindros, Värnamo, hangarmästare Stig Andersson, Göteborg, distriktschef Moje Hinnerson,*) Göteborg, hangarmästare Sven Larsson, Malmö, fältförman Malte Andersson, Norrköping, distriktschef Nils E. Krautmeyer,*) Norrköping, Ingenjör Alvar Blomgren, Stockholm, flygplatschef Bertil Florman, Stockholm, hangarmästare Börje Hallengren, Stockholm, flygplatschef Erik Rosborg, Sundsvall, flygplatschef Gösta Andrée, Visby.

*) Har följt kursen men ej undergått examen.

Följande brandchefs- och repetitionskurser kat. III kommer att anordnas våren 1949.

Brandchefskurser kat. III:

Hälsingborg	21/3—2/4
Karlstad	19/4—30/4
Falun	19/4—30/4
Luleå (industribrandchefskurs)	25/4—6/5
Härnösand	2/5—14/5
Östersund	9/5—21/5
Halmstad	9/5—21/5

Repetitionskurser kat. III:

Södertälje	28/3—2/4
Umeå	28/3—2/4
Västerås	4/4—9/4
Karlstad	4/4—9/4
Borås	25/4—30/4
Visby	25/4—30/4
Östersund	13/6—18/6

instämna och tacka för ett alldeles sjuvärdeles gott kamratskap under de gångna åren.

God fortsättning!

Red.